

Toekomstig beleid jeugdhulp

Evaluatie decreet Integrale Jeugdhulp

Commissie Welzijn, Volksgezondheid en Gezin – Vlaams Parlement

15 december 2020

Bruno Vanobbergen, Algemeen Directeur Opgroeien

Opgroeien

Jeugdhulp

A photograph of three children playing outdoors. In the center, a young boy with curly hair is blowing a bubble. To his right, a girl with long blonde hair is smiling. To his left, another girl is holding a bubble wand. The background is a soft-focus outdoor setting. The title text is overlaid in the center.

Evaluatie decreet integrale jeugdhulp

Opgroeien

Jeugdhulp

Wat nemen wij vanuit Opgroeien mee?

- Sterke lineaire opbouw van hulpverleningstrajecten staat op gespannen voet met ambitie van continuïteit en hulp op maat
- Complexiteit creëert een grote nood aan ondersteuning (voor cliënten en professionals). Hoe kunnen we ondersteuning denken binnen een meer vereenvoudigd hulpverleningslandschap?
- Eigenaarschap van het eigen hulpverleningstraject mag sterker leidend principe worden
- Groot aantal kinderen en jongeren dat beroep doet op NRTJ in combinatie met versnipperd landschap RTJ doet vragen rijzen bij de wijze waarop jeugdhulp ingezet wordt
- Integrale jeugdhulp als nog geen interdisciplinaire jeugdhulp

Toekomstig beleid jeugdhulp

Opgroeien

Jeugdhulp

Recente
initiatieven breken
de contouren van
integrale jeugdhulp
open...

1G1P als schakel tussen basisvoorzieningen, RTJ en NRTJ.

Zorggarantie als netwerkaanpak voor zeer jonge kinderen en gezinnen met complexe noden om een uithuisplaatsing te vermijden.

Overkop als een laagdrempelige plek waar jongeren gewoon mogen zijn, maar waar ook kan geschakeld worden naar professionele hulp.

Jongvolwassenen: creatie van “coalitions of the willing” om jongvolwassenen vanuit wonen, werk, onderwijs, vrije tijd,... mee te ondersteunen

*“De experimenten geven ook indicaties dat een sterkere eerste lijn het aantal verwijzingen naar de intensievere jeugdzorg en het special onderwijs vermindert. In deze visie zijn kinderopvang, school en huisarts niet de 'vindplaats' voor jeugdzorg, zoals vaak wordt gezegd, maar **de werkplaats**. De jeugdzorg ondersteunt die werkplaats en vergroot zo het probleemoplossend vermogen van kinderen, jongeren, opvoeders en beroepsopvoeders.”*

(Nederlands Jeugdinstituut)

Opgroeien

Jeugdhulp

“Specialistische kennis is cruciaal om de kennis en kunde van de generalistische professional te vergroten. Enerzijds kan ‘de voorkant’ zo meer problemen zelf oplossen. Anderzijds kan de ‘voorkant’ zo beter beoordelen wanneer direct specialistische hulp nodig is. De huidige specialistische professionals en instellingen hebben daarbij de rol om:

- consultatie en advies te geven aan generalistische professionals op het niveau van casuïstiek om daarmee deze professional te ondersteunen in zijn leerproces ?
- verzorgen van begeleiding of behandeling waar mogelijk in of dichtbij huis in samenwerking met de generalistische professional ?
- het zorgen voor de goede verbindingen met specialistisch aanbod: snel schakelen, invliegen, consulteren en handelen.”

Uit rapport “Stevige basis, goede ontwikkeling”

Leidende principes voor een toekomstig beleid van de jeugdhulp

Belang van het normaliseren van jeugdhulp

Versterken van basisvoorzieningen om druk op gespecialiseerde jeugdhulp te verlagen

Jeugdhulp (sub)lokaal verankeren

1G1P als verbinding tussen basisvoorzieningen en gespecialiseerde jeugdhulp

Verbinding met de brede leefomgeving

Regie bij kinderen, jongeren en gezinnen (oplossings- en krachtgericht werken)

Gedeelde verantwoordelijkheid

Kwaliteitsbeleid

OVERKOP

- Van 5 naar 16 Overkophuizen in 2021
- Geënt op werkingsgebieden 1G1P
- Plek waar jongeren gewoon kunnen zijn, maar met mogelijkheid tot bijschakelen naar meer gespecialiseerde hulp (geestelijke gezondheidszorg)
- Oproep gaat binnenkort de deur uit

Lerende netwerken onderwijs - jeugdhulp

- Doel:

- Coördinator per provincie, in tandem met de regionale coördinatoren Samen Tegen Schooluitval
- Lokaal, coalition of the willing
- 3 opdrachten:
 1. sensibiliseren over het belang van onderwijs in trajecten van kwetsbare kinderen en de nood aan samenwerking
 2. samenbrengen van partners en in kaart brengen/verspreiden van goede praktijken
 3. beleidsvoorbereidend advies
- Gemeenschappelijke intervisies

1G1P

1G1P is een belangrijke schakel tussen basisvoorzieningen en het meer gespecialiseerde aanbod.

1G1P werkt met ankerfiguren die het overzicht behouden en doen wat nodig is om breuken te voorkomen.

1G1P zet het gezin centraal in de opmaak van een gezinsplan en betreft alle aanwezige steunfiguren en vertrouwenspersonen.

1G1P geeft vorm aan een samenwerkingsverband waarin gedeelde verantwoordelijkheid en afspraken tussen alle betrokken actoren continuïteit van de jeugdhulp moeten verzekeren.

1G1P voorziet een eerstelijnspsychologische functie die laagdrempelige en kortdurende zorg en ondersteuning biedt aan kinderen en jongeren met milde tot matig psychische klachten en hun contextfiguren, gericht op het verhogen van psychische zelfredzaamheid.

1G1P zoekt samenwerkingsmogelijkheden met gespecialiseerde hulp en helpt basisvoorzieningen bij de oriëntatie van hun cliënten naar deze meer gespecialiseerde hulp buiten hun eerstelijnszone.

1G1P stemt af met de netwerken geestelijke gezondheidszorg voor kinderen, jongeren en voor volwassenen en met andere relevante netwerken.

Gedeelde verantwoordelijkheid

- Pro-actief doorverwijsmodel in de specialistische jeugdhulp doorbreken
 - Regie bij kinderen, jongeren en gezinnen
 - Expertise verknopen
 - Perspectief na jeugdhulp
- Paradigmashift & andere hulpverleningsorganisatie
 - Reflectieproces (leeracties delen in netwerk)
 - “de ideale wereld” in 2 regio’s
 - Administratieve drempels aanpakken

1 kind 1 diagnose

- Het project 1 kind 1 diagnose wil:
 - een intersectorale gedeelde en gedragen visie op kwaliteitsvolle diagnostiek ontwikkelen (diagnostiek steeds in functie van behandeling en ondersteuning)
 - een einde maken aan de versnippering van diagnostiek om te komen tot een voor alle betrokkenen transparant en evenwaardig aanbod
 - diagnostiek steeds inzetten in functie van kansrijk opgroeien.
- Prioriteiten voor 2021
 - inzetten op kwaliteitsvolle diagnostiek in complexe ontwikkelingstrajecten
 - ontwikkelen van een richtlijn i.s.m. het kwaliteitscentrum voor diagnostiek
 - pilootproject gekoppeld aan de ideale wereld.
 - onderzoek naar de diagnostische trajecten die aan het indienen van een A-document vooraf gaan
 - Implementatieonderzoek i.f.v. ontwerp organisatiemodel voor multidisciplinaire diagnostiek

Wonen op een andere plek dan thuis

- Positief leefklimaat
- Traject beveiligend verblijf (Pleisterplekken)
- Reconversiebeleid (onder meer naar gezinshuizen)
- INTENCO (cfr. KINGS Nederland)
- Contextbegeleiding in kader van Signs of Safety